

Colas Danmark A/S
Att.: Camilla Græsborg – mail: camilla.graeborg@colas.dk
Fabriksparken 40
2600 Glostrup

3. april 2024 - Sagsnr. 24/3988 - Løbenr. 25154/24

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning ved råstofindvinding under grundvandsspejl og vandindvinding fra to gravesøer

Region Syddanmark har, jf. råstoflovens samordningspligt, på vegne af Colas Danmark A/S søgt om tilladelse til indvinding af vand fra to kommende gravesøer på matr. nr. 83 og 85, Anderup, Stepping, til støvbekæmpelse.

Kortudsnit

Foreløbig placering og omfang af de kommende grave søer i råstofindvindingsområdet vist med blå farve. Matriklerne er vist med lilla stregfarve, drikkevandsboringer til husholdningsformål og markvandingsboringer er vist med hhv. orange firkanter og blå cirkler. Beskyttede naturtyper efter § 3 i naturbeskyttelsesloven¹ er vist med skraveringer. Vandløbet er vist med mørkeblå streg.

¹ LBK nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse

Indhold

Ansøgning	3
Tilladelse	3
Vilkår	3
Afgørelse vedrørende VVM-pligt	5
Samlet vurdering	6
Sagsfremstilling	7
Bilag 1- Klagevejledning	12

Ansøgning

Kolding Kommune har modtaget en ansøgning om vandindvinding fra to gravesøer til støvbekæmpelse. Der ansøges om at grave råstoffer i et omfang på 100.000 m³/år under grundvandsspejlet i forbindelse med råstofindvinding, som vil blive indvundet med gravemaskine. De våde råstoffer, der graves op, bliver lagt til afvanding ved siden af gravesøen, hvor hovedparten af vandet vil nedsive igen. Der ønskes ligeledes indvinding af grundvand på op til 5.000 m³ årligt fra de to gravesøer til støvbekæmpelse, hvor en del af vandet vil nedsive lokalt i graveområdet.

Råstofindvindingen omfatter matriklerne 83 og 85, Anderup, Stepping. Det er oplyst, at råstofgravningen starter fra vest fra matr. nr. 85.

Opgravningen påbegyndes under grundvandsspejlet i et lille område, hvor grundvandet skal indvindes til støvbekæmpelse. I takt med råstofindvinding i graveområdet fremkommer en stor grave-sø på hver af de to pågældende matrikler. Indvindingspumpen flyttes evt. i takt med fremdriften og udbredelse af udgravning under grundvandsspejlet.

Tilladelse

Kolding Kommune meddeler tilladelse efter § 26 i vandforsyningsloven² til midlertidig sænkning af grundvandsspejlet som følge af råstofgravning på 100.000 m³/år under grundvandsspejlet. Der tillades samtidig indvinding af grundvand vha. et pumpeanlæg fra to gravesøer til støvbekæmpelse ifølge vandforsyningslovens §§ 20 og 21 samt nedsivning af vand på råstofarealet jf. miljøbeskyttelseslovens³ § 19. Tidsbegrænsning på 10 år meddeles ifølge vandforsyningslovens § 22.

Tilladelsen skal udnyttes inden for 3 år fra dags dato.

Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Anlæggets placering:

1. Tilladelsen omfatter råstofgravning under grundvandsspejl og vandindvinding fra to gravesøer vha. pumpeanlæg på matriklerne 83 og 85, Anderup, Stepping, som fremgår af kortudsnittet.

Gyldighed, formål og omfang af indvinding:

2. Denne tilladelse gælder i 10 år og udløber den 3. april 2034.

---

² LBK nr. 602 af 10/05/2022

³ LBK nr. 48 af 12/01/2024

3. Såfremt der fortsat ønskes vandindvinding efter udløbsdatoen, skal der forinden søges om forlængelse af tilladelsen.
4. Formålet med indvindingen er støvbekæmpelse på råstofindvindingsområdet. Vandet må ikke anvendes til vask af biler og andet materiel.
5. Der må samlet indvindes op til 5.000 m³/år fra gravesøerne.
6. Der må indvindes vand fra de to kommende søer ved hjælp af en pumpe (dykpumpe, eller lignende). Der må indvindes maksimalt 10 m³/time fra søen.
7. Der må i startfasen indvindes vand inden for de kommende søer fra et mindre areal / hul udgravet ned til grundvandsspejlet. I takt med, at udgravningen vokser og søerne fremkommer, kan indvindingspumpen flyttes langs søbredden.
8. Eventuelle ændringer i forhold til indvindingen eller andet, der gælder for denne tilladelse skal godkendes af Kolding Kommune.
9. Såfremt indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet og indvinding af vand fra gravesøerne viser sig at påvirke omkringliggende natur og vandløb negativt, kan Kolding Kommune uden erstatning ændre vilkår i tilladelsen eller helt inddrage den.

Nedsivning af indvundet grundvand

10. Det oppumpede grundvand fra gravesøer må kun anvendes / nedsives inden for graveområdet. Grundvandet må ikke afledes via dræn eller grøft.

Indvindingsanlæg:

11. Der må indvindes grundvand fra følgende anlæg:
Jupiter ID: 194697, som er placeret i råstofindvindingsområdet jf. kortudsnittet.
12. Pumpeanlægget skal være skiltet med tydeligt Jupiter ID.

Grundvandsbeskyttelse

13. Spildolie og andet farligt affald, der fremkommer ved virksomhedens drift, skal opbevares i egnede beholdere forsynet med spildbakke og placeret under tag og beskyttet mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning med fald mod afløb eller sump. Beholderne skal mærkes, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Spild af olie og kemikalier skal opsamles straks.
14. Spild af olie, benzin eller andre farlige kemikalier og stoffer skal straks fjernes, og den forurenede jord skal bortskaffes til godkendt deponi efter reglerne om jordflytning (Bek. 1452 af 2015 eller senere udgave) og efter anvisning fra Kolding Kommune via www.jordweb.dk.

15. Der må ved indvinding af vand fra gravesøen ikke ske tilførsel af muld eller andre organiske materialer samt oliestoffer og lignende til søen.

Kontrol og indberetning

16. Den samlede indvundne / oppumpede vandmængde skal registreres. Registrering skal foretages ved hjælp af en vandmåler eller timetæller.
17. Oplysninger om type og kapacitet af anvendt pumpe udtrykt i m³/time oplyses skriftligt til kommunen, så snart denne idriftsættes.
18. Den oppumpede vandmængde, opgjort for tiden 1. januar til 31. december, skal indberettes til Kolding Kommune senest 1. februar i det efterfølgende år.

Bestemmelser efter Vandforsyningsloven mv.

Ændringer af forhold, der ligger til grund for tilladelsen, kræver godkendelse fra Kolding Kommune.

Ansøger er erstatningspligtig for skade, som volderes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets drift jf. vandforsyningsloven⁴.

Overtrædelse af vilkår fastsat efter vandforsyningsloven kan straffes efter lovens § 84.

Tilsyn

Kolding Kommune fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Såfremt vilkårene ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning ifølge vandforsyningslovens § 34.

Afgørelse vedrørende VVM-pligt

Det er Region Syddanmark, der træffer afgørelse efter §§ 21 og 25 i miljøvurderingsloven⁵ i forhold til sager om råstofindvinding. Miljøvurderingsafgørelsen omfatter også den ansøgte vandindvinding. Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte indvinding fra gravesøen ikke vil have en mærkbar indvirkning på miljøet. Der henvises også til notat fra februar 2023 udarbejdet af WSP A/S; "Vurdering vedr. grundvand ved Stepping".

Habitatvurdering

Tilladelse til indvinding af grundvand og overfladevand er omfattet af §§ 7 og 8 i habitatbekendtgørelsen⁶. Der er derfor foretaget en vurdering af, om indvindingen af grundvand i sig selv eller i forbindelse med anden vandindvinding kan påvirke et Natura-2000 område eller bilag IV-arter væsentligt.

Det vurderes, at den ansøgte indvinding ikke vil påvirke Natura-2000-områder eller bilag IV-arter, væsentligt/mærkbart se sagsfremstilling.

⁴ LBK nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning m.v.

⁵ LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

⁶ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Der henvises også til notat fra november 2022 udarbejdet af WSP A/S;
"Konsekvensvurdering af bilag IV-arter i forbindelse med råstofgraveområde ved Anderup,
Kolding Kommune".

Offentliggørelse og klagefrist

Kommunens afgørelse om indvindingstilladelse og nedsivning/udledning af grundvand fra gravesøen samt VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.kolding.dk i **uge 14**. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagevejledningen, der findes sidst i tilladelsen.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven⁷ og beskyttede arter efter Habitatdirektivet⁴ ikke vil blive mærkbart påvirket af indvindingen. Det indvundne grundvand til støvbekæmpelse og fra afvanding af de våde råstoffer, der lægges tæt ved søen til afvanding, nedsives lokalt, hvor en del af vandet tilbageføres til grundvandet igen.

Den efterfølgende reetablering af råstofområdet til næringsfattig natur med to søer og uden anvendelse af sprøjtemidler og gødskning vil give en god fremtidig beskyttelse af grundvandsressourcen i området.

Det vurderes, at indvinding af grundvand fra de to gravesøer ikke vil medføre uacceptable påvirkninger af andre indvindingsboringer i området.

Hvis der er tvivl om noget i tilladelsen, er du velkommen til at kontakte nedenstående sagsbehandler på tlf.: 79 79 74 44 eller e-mail: daha@kolding.dk

Venlig hilsen

Dariush Hakimi
Miljøsagsbehandler

Kopi til

Danmarks Naturfredningsforening, e-mail: dnkolding-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

Forbrugerrådet, e-mail: fbr@fbr.dk

Region Syddanmark, att.: Susanne Roug Pedersen – mail: srp@rsyd.dk

---

⁷ LBK nr. 48 af 12/01/2024 om miljøbeskyttelse.

Sagsfremstilling

Kolding Kommune har den 6. februar 2024 modtaget en ansøgning fra Region Syddanmark, der på vegne af Colas Danmark A/S søger om tilladelse til at indvinde grundvand fra to gravesøer, der fremkommer ved råstofgravning under grundvandsspejlet på matriklerne 83 og 85, Anderup, Stepping, til støvbekæmpelse. Colas Danmark A/S har den 9. februar 2024 præciseret, at man ønsker at starte med at grave i et mindre område ned til grundvandsspejlet, hvor der kan indvindes vand til støvbekæmpelse. Gravesøen vil i takt med råstofindvindingen blive større og mere synlig i graveområdet.

Region Syddanmark meddeler råstof tilladelse med tilhørende miljøvurdering til indvinding af råstoffer på de nævnte matrikler. Råstofindvindingsfirmaet Colas Danmark A/S har ansøgt om en råstof tilladelse, hvori der ansøges om at grave under vandspejlet med en estimeret produktion på ca. 100.000 m³/år. Arealerne, hvor der ønskes gravet under vandspejlet, vil danne to gravesøer, se kortudsnittet.

Området ved råstofindvindingen har terrænkote mellem ca. 78 og 90,5 meter.

Det er oplyst, at råstofindvindingen påtænkes at ske indtil 20 meter under terræn svarende til kote ca. 70,5 og ca. 9-12 meter under grundvandsspejlet. Der holdes en graveafstand på 25 meter til beskyttet natur, og der bortgraves ikke sammenhængende lerlag under grundvandsspejlet.

Der skal indvindes råstoffer under grundvandsspejlet og indvindes grundvand fra kommende søer til støvbekæmpelse og oplægning af vådt sand og grus til afvanding ved søerne, hvor vandet vil nedsive inden for råstofområdet. Førnævnte aktiviteter (vandindvinding, bortledning og nedsivning) kræver tilladelse jf. vandforsyningslovens §§ 20,21 og 26 samt § 19 i miljøbeskyttelsesloven.

Det er Region Syddanmark, der meddeler råstof tilladelserne og står for afgørelsen om miljøvurdering af det samlede projekt. Region Syddanmark har ifølge råstofloven samordningspligten, og det er derfor Regionen søger om de forskellige tilladelser på vegne af ansøgeren til råstofindvinding.

Vandmængder og indvindingsanlæg

Der søges om indvinding af grundvand i en mængde på op til 5.000 m³/år til støvbekæmpelse inden for råstofindvindingsområdet. Det er oplyst, at vandindvindingen vil foregå ved hjælp af en dykpumpe eller lignende.

Herudover lægges de våde råstoffer, der indvindes under vandspejlet, til afvanding ved gravesøens bred. Der sker således delvis lokal nedsivning af vandet fra afvanding af de våde råstoffer samt fra vandet, der anvendes til støvbekæmpelse.

Der meddeles tilladelse til vandindvinding med en timekapacitet på maksimalt 10 m³/timen, som vil være tilstrækkeligt til at dække behovet, uden at det vil have mærkbar indvirkning på det omkringliggende miljø.

Den indvundne vandmængde skal registreres og oplyses årligt til Kolding Kommune, jf. vilkår herom.

Nedsivning m.v.

Spildevandsmyndigheden har vurderet, at den ansøgte vandmængde, der ønskes indvundet og anvendt til støvbekæmpelse, kan tillades nedsivet inden for graveområdet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 19.

Områdeafgrænsning

Råstofgraven er p.t. udlagt til landbrug, og i nærområdet findes der nogle beskyttede naturtyper (mose, sø, eng, og vandløb), som er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens⁸ §3.

Indvindingsområdet ligger

- Uden for område med særlig drikkevandsinteresse (OSD)
- Uden for indvindingsopland til en almen vandforsyning
- Uden for nitratfølsomt indvindingsområde (NFI)

Geologiske og hydrogeologiske forhold i området

Graveområdets geologi og hydrologi er i notat fra WSP A/S beskrevet som følgende:

"I borer i området, er der beskrevet et mellem ca. 2,5 og 6 meter tykt lag af smeltevandsler eller moræneler i kote 73,4-75 meter, dog i kote 78 meter ved den nordligste mose (nord for matr.nr. 85, DGU nr. 142.716). Der er et par enkelte borer (142.1162 og 142.1247), hvor lerlaget ikke træffes, men derimod er der truffet sand og grus til >20 meter. Lerlaget er således ikke sammenhængende i hele projektområdet, og det fremgår også af flere pejlinger, at der er samme vandtrykniveau i borer, der er filtersat henholdsvis over og under lerlaget (fx DGU nr. 142.716 og 142.1162).

Dog ses to vandspejlsniveauer i DGU nr. 142.1160, hhv. kote ca. 81,8 og 78,5.

Grundvandsspejlet er pejlet til mellem kote 79,3 og kote 82,4 meter i det øverste grundvand i området, hvilket svarer til mellem 1,6 og 8,8 meter under terræn. I de terrænmæssigt højest liggende dele af projektområdet må der på baggrund heraf forventes at være ca. 10 meter til grundvandsspejlet, mens der i de lavest liggende dele må forventes at være ca. 1 meter til grundvandsspejlet.

DGU nr. 142.162 er pejlet i marts 2014 til 8,8 meter under terræn og i september 2022 til 9,9 meter under terræn. Til trods for, at der er år imellem pejlingerne, viser de, at der er en årstidsvariation i grundvandsstanden i området på ca. 1 meter, hvilket svarer til et normalt udsving i grundvandsstanden."

---

⁸ LBK nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse.

Jordartskortet viser ligeledes, at hele graveområdet består af smeltevandssand.

Nærmeste almene vandværk i området, Frørup Vandværk, ligger ca. 2,8 km fra nærmeste kommende gravesø. Vandværket indvinder fra et dybere kvartært grundvandsmagasin, der udgøres af smeltevand (S3). Ifølge Statens grundvandsmodel FOHM Jylland 2023, er grundvandsressourcen, kvartært sand (S3) i området ved Frørup nogenlunde beskyttet med ca. 20 meter akkumuleret morænelerlerlag.

Da der afrømmes lag af sand, grus og evt. lidt ler fra området, vil sårbarheden af grundvandsressourcen øges. Det er derfor vigtigt, at området efterbehandles uden brug af pesticider, som det også fremgår af efterbehandlingsplanen.

Terrænnært grundvand i området ved råstofgraven formodes at følge terrænet og have retning mod syd og sydvest. Potentialekortet fra Trekantsmodellen viser, at det dybere grundvand i lagene KS2 og KS3 (kvartært sand 2 og 3) har retning mod øst.

Grundvandsforekomsternes tilstand

Råstofindvindingsøerne kommer til at ligge i hovedvandområde 1.10 Vadehavet.

Jf. vandområdeplanen, der omfatter graveområdet, er den terrænnære grundvandsforekomst (dkmj_1087_ks) vurderet til at have både god kvantitativ og god kemisk tilstand.

Vandindvindingen fra gravesøen foregår fra et sekundært, terrænnært magasin, hvor en del vil nedsive igen. Efterbehandling til natur og sø, (hvor der ikke gødes og sprøjtes med pesticider) vil have en positiv effekt og forringer ikke den kemiske tilstand.

På grund af den ringe indvindingsmængde fra gravesøerne, oplysningerne fra Statens grundvandskortlægning og data fra de eksisterende boringer og indvindingsanlæg, vurderes det, at grundvandsressourcen i området indtil videre er tilstrækkelig, og at indvindingen ikke vil påvirke ressourcen væsentligt - hverken i forhold til tilgængelig vandmængde eller i forhold til gendannelse af grundvand.

Indvindingens påvirkning af andre boringer i området

De nærmeste private vandindvindinger ligger i en afstand på mellem ca. 150 til 250 meter til de to råstofindvindingsmatrikler.

De nærmeste markvandingsboringer ligger hhv. ca. 110 meter øst/nordøst for matrikel 83, og ved det nordvestlige hjørne af matrikel 85 tæt ved en mose.

Vandindvinding til støvbekæmpelse og råstofindvinding under grundvandsspejlet inden for projektområdet vurderes ikke at påvirke vandspejlet i mærkbar grad i andre boringer pga. den lille vandindvindingsmængde og afstand til disse samt størrelsen af grundvands-

ressourcen. Råstofindvinding under grundvandsspejlet og indvinding af grundvand til støvbekæmpelse fra området ved kommende søer vil have en lille, lokal og kortvarig påvirkning af grundvandsspejlet, som hurtigt vil stabilisere sig.

Indvindingens indvirkning på det hydrologiske system og beskyttet natur

Inden for en afstand af ca. 80 meter syd for den kommende gravesø på matr. 83, som vist på kortudsnittet, findes der et vandløb, beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven.⁹

Herudover findes der følgende beskyttede våde naturtyper i nærheden af den kommende gravesø på matr. 83: en mose ca. 50 meter mod syd og en sø ca. 150 meter mod nordøst.

Ca. 60 meter nordøst og ca. 30 meter mod vest i forhold til den kommende sø på matr. 85 ligger hhv. en mose og en eng.

Jf. notat fra WSP A/S "vurdering vedr. grundvand ved Stepping" vil der blive holdt en graveafstand på 25 meter til beskyttet natur, hvor der graves med skråningsanlæg 1:1,5. Mulige påvirkninger af beskyttede naturtyper i nærheden af projektområdet er beskrevet, og der er medtaget anbefalinger, som vurderes at være tilstrækkelige ift. begrænse eller undgå påvirkningerne.

Særlig anbefalingen om at holde ekstra afstand ift. mosen nordøst for matrikel 85 og ikke bortgrave en bakke syd for mosen skal følges, da bakken bidrager med afstrømning af overfladevand til mosen.

Det vurderes, at råstofgravning under grundvandsspejlet ikke vil påvirke de førnævnte naturtyper i nærheden væsentligt bl.a. på grund af størrelse og udbredelse af det terrænnære grundvand i området, den lille indvindingsmængde og afstanden til beskyttede naturtyper. De allerede etablerede monitoringsboringer ved råstofområdet kan anvendes ift. kontrol af udbredelse af grundvandssænkningen i området.

Særlige arter

Der er ikke registreret bilag IV-arter inden for de to råstofindvindingsmatrikler. Der er dog registreret bilag IV-arten *løvfrø* i søen ca. 75 meter nordøst for matrikel 83.

Der vil i forbindelse med Region Syddanmarks råstoffor tilladelse ske nærmere undersøgelse og vurdering af konsekvenserne fra råstofindvinding herunder også under grundvandsspejlet på beskyttede arter og natur.

Beskyttelsesområder, fredninger og internationalt beskyttede naturområder (Natura 2000)

Region Syddanmarks tilladelse til råstofgravning vil tage højde for og indeholde vurderinger ift. beskyttelseslinjer, beskyttede sten- og jorddiger, fredninger, fortidsminder, Natura 2000 og lignende.

---

⁹ LBK nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse.

Det vurderes, at etablering af gravesøen og vandindvindingen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte forhold, som i forvejen er undersøgt og redegjort for i forbindelse med råstoftilladelsen fra Region Syddanmark. Der er ca. 8 kilometers afstand til det nærmeste Natura 2000-område; Svanemosen.

Forurenede grunde

Der findes ingen registrerede forureningslokaliteter på vidensniveau 1 og 2 (V1 og V2) inden for mindst 1 km fra de kommende gravesøer og vandindvinding. På grund af den store afstand og indvindingens karakter, vurderes det, at forureningslokaliteterne ikke vil påvirkes af indvindingen.

Det er Region Syddanmark, der er myndighed i forhold til kortlægning og oprydning af jordforureningerne.

Øvrige punktkilder

Afstandskravene til mulige forureningskilder herunder olietanke, nedsivningsanlæg og andre spildevandsanlæg, jordvarmeanlæg m.v. i forhold til vandindvindingen overholdes.

Støj- og støvpåvirkninger ift. naboer

Det vurderes, at indvinding af vand fra gravesøen ikke vil medføre mere støj, end der tillades, hvor niveauet vil fremgå af Region Syddanmarks vilkår i råstoftilladelsen.

Der vil ske en minimering af støvproblemer i nærområdet ved at bekæmpe støv med vand fra gravesøen.

Bilag 1- Klagevejledning

Hvad kan man klage over? Retslige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på <http://naevneneshus.dk>

Klageportalen kan tilgås via www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har oprettet en supportfunktion, som klager kan kontakte, hvis der opstår spørgsmål. Supportfunktionen kan kontaktes på e-mail nmkn@naevneneshus.dk eller på telefon nr. 7240 5600.

Hvad er klagefristen? Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, og det vil sige senest **d. 24. april 2024**.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Dette gælder også for en anmodning om genoptagelse. Virksomheder og organisationer skal betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage. Det nævnte gebyr reguleres den 1. januar hvert år.

Klagegebyr opkræves af Nævneshuset. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Søgsmål

Et evt. søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt ansøgeren og offentligt bekendtgjort.